ANUL II No. 321. A DOUA EDITIUNE JOI, 18 (30) DECEMBRE 1880

15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC TOT-D'AUNA INAINTE

IN BUCURESCI: La casa Administratiune
IN TARA: Prin mandate postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
IN STREINATATE: La toate officiele postale din Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

GRIGORE VENTURA
Prim-redactor responsabil

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

SE PRIMESC NUMAI LA ADMINISTRATIA

Anunciuri pe pag. IV, linia 30 bani, anunciuri si reclame pe pagina treia 2 lei linia
LA PARIS: Se gaseste jurnalul cu **15 Cent** exemplarul, la Kioscul din **rue Montmartre 141** Bulevardul St. Germain No. 84.

50 BANI UN NUMER VECHIU

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

DISCURSUL D-LUI STATESCU

CESTIUNEA ZILEI

ATENTATUL DE LA OPERA COMICA

LA ORFEUM

CONFERINTA d-lui GR. VENTURA

AFACEREA STOICA ALEXANDRESCU - BRATIANU
Prima sedinta a Curtei cu Jurati

FEMEIA MORTULUI

DISCURSUL D-LUI STATESCU

In discursul sĕŭ din Cameră cu ocasia rĕspunsuluĭ la adresa tronuluĭ, d. Stătescu întrebă pe d. Maiorescu, în numele căror principiĭ revindică puterea şi cu această ocazie s'a permis sĕ dea lecţiĭ de conservatism partiduluĭ conservator din afară de camere.

Dupĕ d-sa conservatoriĭ nu maĭ sunt de cât niştе simplі revoluţionarĭ, niştе anarchiştĭ pe motivul că s'a întêmplat un caz de nemulţumire populară la Botoşanĭ, un altul de legitimă apărare la Vâlcea, şi pentru că un smintit a atentat la viaţa d-luĭ Brătianu.

A maĭ învinuit d. Stătescu pe conservatorĭ pentru retragerea lor din parlament, pentru ţatitudinea *Epocеĭ* faţă cu Regele, şi pentru trecutul lor politic.

Asupra faptelor guvernuluĭ conservator a vorbit mult şi d. Sturza căutând a justifica purtarea d-luĭ Brătianu prin purtarea conservatorilor.

Nu este lipsit de interes decĭ, a face o asemĕnare între faptele unora şi altora, atât în opoziţie, cât şi la guvern

Sĕ ne închipuim că tot ce a zis d. Stătescu este adevĕrat, că conservatoriĭ aŭ înscenat revolta de la Botoşanĭ, că aŭ asasinat pe Popescu, că insultă pe Rege şi aşa maĭ departe, afară de încercarea luĭ Stoica Alecsandrescu care, cu nicĭ un chip, şi nicĭ ca presupunere de moment, nu poate fi pusă la pasivul acestuĭ partid.

Toate acestea sunt bune.

Dacă însĕ noĭ am asasinat pe Popescu noaptea şi la porţile noastre, d-niĭ Stătescu şi Brătianu aŭ asasinat pe Geambaşu şi pe Temelie ziua şi în mijlocul pieţeĭ. Deosebirea între uniĭ şi alţiĭ ar fi numaĭ în aceea, că noĭ ne am respectat victima, pe cĭtă vreme d-lor aŭ batjocorit'o prin acele infame caraghioslĭcurĭ făcute în formă de invitare la îngropăciune.

Daca noĭ am resculat sătenіĭ la Botoşanĭ cu ocasia alegerilor, d-niĭ Brătianu, Dimancea şi Candiano aŭ făcut tulburările de la Piteştĭ, tot cu ocasia alegerilor, şi revoluţia de la Ploeştĭ, cu mica deosebire, că noĭ la Botoşanĭ nicĭ n'am decretat rĕsturnarea Regeluĭ, nicĭ n'am rĕsturnat autorităţile constituite, nicĭ n'am proclamat vre-o republică oare-care.

Maĭ departe, conservatoriĭ n'aŭ conspirat pentru detronarea Regeluĭ şi înlocuirea sa cu Colonelul Dabija.

Dacă *Epoca* a criticat pe Rege, aceasta a făcut'o pe propria sa socoteală şi fără consimţimêntul şefilor, şi nicĭ odată în presă saŭ în broşurile conservatorilor nu s'aŭ vĕzut lucrurĭ ca *Spionul Prusian* şi ca literatura din *Ghimpele* a d-luĭ Orăşeanu.

Dacă conservatoriĭ s'aŭ retras din camere, oare d-niĭ Brătianu, Câmpineanu şi tovărăşia nu s'aŭ retras şi eĭ, cu diferenţa că uniĭ s'aŭ retras pentru ca sĕ lupte legal, pe faţă, prin mijlocul preseĭ şi al întrunirilor şi alţiĭ pentru ca sĕ comploteze în umbră detronarea şi asasinarea Capuluĭ Statuluĭ?

Resultă dar în mod netăgăduit, că nicĭ unul din faptele pe care d. Stătescu le atribue opoziţiuneĭ conservatoare n'aŭ remas ne sĕvêrşite, în circumstanţe care le agravează şi le schimbă cu totul caracterul, de guvernamentaliĭ de astă-zĭ pe când eraŭ în opoziţie.

Atunci pentru ce critică? Cum îşĭ permit d-lor sĕ învinovăţească pe alţiĭ de fapte pe care în nenumĕrate rîndurĭ le aŭ comis?

Ceea ce însă n'aŭ făcut conservatoriĭ când aŭ fost la putere, şi ceea ce tocmaĭ legitimează unele fapte izolate ale unor membriĭ aĭ opoziţieĭ actuale, sunt lucrurile următoare:

Conservatoriĭ nu pândeaŭ prin bande de bătăuşĭ în mijlocul nopţeĭ pe ceĭ ce le criticaŭ purtarea.

Conservatoriĭ n'aŭ împedicat întrunirile publice prin Ulmenĭ şi prin Tobocĭ.

Conservatoriĭ n'aŭ distrus localurile redacţiilor şi spart capetĭle gazetarilor.

Conservatoriĭ nu ţineaŭ pe prevenіţĭ pentru cause politice, câte şase luni în prevenţie şi la secret, nicĭ nu'ĭ maltrataŭ nicĭ îĭ torturaŭ.

Conservatoriĭ n'aŭ declarat că opoziţia de atunci îşĭ perduse dreptul la protecţiunea legilor, şi nu destituiaŭ pe magistraţiĭ, care nu voiaŭ sĕ pue în practică o asemenea declaraţiune.

Conservatoriĭ însfârşit, nu făcuse din justiţie un fel de peşteră primejdioasă, în care ceĭ ce intraŭ sĕ fie nevoiţĭ, ca sub d. Stătescu, sĕ părăsească or ce speranţă. Eĭ nu înşcenaŭ atentate ridicule, cu ajutorul căror sĕ implice oameni nevinovaţi, şi prin urmare sĕ-ĭ ruineze, sĕ-ĭ omoare şi fisiceşte şi moralicеşte.

Alt-ceva este sĕ comiţĭ unele fapte, când eştĭ provocat, ameninţat, silit sĕ le facĭ prin primejdia în care te pusese tocmaĭ organele autorităţeĭ şi alt-ceva este sĕ provocĭ tu lumea, sĕ o îndemnĭ la violarea legilor, la tulburarea ordineĭ, la revoluţie şi la omoruri numaĭ fiind-că nu eştĭ la putere.

Evident este că dacă eştĭ conservator, aĭ dreptul, ba chiar datoria de a critica pe rege, când vezĭ că face acte care pot discredita şi pierde, şi dinastia şi monarchia, şi nu e de loc evident că aĭ dreptul sĕ insulţĭ pe rege în mod trivial, şi sĕ complotezĭ resturnarea şi moartea sa.

Legitim este sĕ te aperĭ, când eştĭ atacat pe nedrept, or cât aĭ fi de conservator, şi miserabil este ca fiind la guvern, sĕ hrăneştĭ bande cu ajutorul cărora sĕ baţĭ şi sĕ sluţeştĭ lumea.

Aĭ dreptul sĕ păstrezĭ ordinea, când ea ar fi ameninţată, dar n'aĭ dreptul sĕ provocĭ mulţimea pentru ca apoĭ, forţând mâna justiţiĭ s'o facĭ ca sĕ condamne cu or ce preţ, oameni nevinovaţi, numaĭ ca sĕ 'ţĭ resbunĭ pe dânşiĭ.

Deosebirele sunt marĭ între faptele unora şi altora, şi or ce ar spune d. Stătescu, partidul conservator tot un partid de ordine şi de legalitate rĕmâne, ear d. Brătianu în opoziţie ca şi la guvern, n'a fost şi nu este de cât un revoluţionar de rând, pentru care legile, dreptatea şi viaţa cetăţenilor sunt lucrurĭ de nimic, când e vorba de interesele sale politice.

Ceva remâne numaĭ din zisele d-luĭ Stătescu, protestarea solemnă în contra agitaţiunilor de stradă, în contra comploturilor şi conspiraţiilor, în contra asasinatelor politice.

De unde, pe când se aflaŭ în opoziţie, nu voiaŭ a admite că în vre un conflict ivit între autorităţĭ şi cetăţenĭ, autorităţile puteaŭ sĕ aibă vre odată dreptate, aŭ ajuns astă-zĭ, sĕ ridice la înălţimea uneĭ dogme politice, principiul că guvernul trebue sĕ aibă tot d'auna dreptate şi că revoluţionarĭ şi anarchiştĭ sunt toţĭ aceia care gelosĭ de drepturile lor voesc a le esercita.

Aŭ exagerat peste fire drepturile cetăţenilor când eraŭ în opoziţie şi azĭ când sunt la putere, exagerează peste măsură drepturile guvernuluĭ.

Ca omul beat, d. I. Brătianu şi aĭ sĕĭ, aŭ mers când într'o parte când într'alta, şi nicĭ o dată pe calea dreaptă.

I. N. I.

DEPESELE AGENTIEI „HAVAS"

Paris, 28 Decembre.

Depeşile din Londra lipsesc de 2 zile în urma stricăciunilor materiale causate de viscole.

Dupe ultimele ştirĭ se crede că marchizul de Hartington ar refusa sĕ intre în cabinetul Salisbury, a căruĭ existenţă pare de acum înainte foarte nestabilă.

Belgrad, 28 Decembre.

Ministrul de resbel, generalul Horvatovicĭ avea de gând sĕ trimeaţă un oarecare numĕr de elevĭ la St. Petersburg pentru a studia la academia de medicină. Guvernul rusesc consimţise, dar consiliul de miniştri al Serbieĭ, respingând propunerea ministruluĭ de resbel, a hotărît sĕ se trimeaţă aceştĭ elevĭ la Viena şi Paris.

Viena, 28 Decembre.

Se comunică din Berlin ziaruluĭ «Revista de Lunĭ» că d. de Bismarck, s'ar fi exprimat cum urmează în privinţa cestiuniĭ bulgăreştĭ. Dacă Austria nu voeşte nicĭ o delimitare pacifică, nicĭ un resbel, ea trebue sĕ cedeze.

Berlin, 28 Decembre.

Azĭ va fi la Impărat un mare prânz. Sunt invitaţi toţĭ membriĭ familieĭ imperiale, toţĭ ambasadoriĭ şi ataşaţiĭ militarĭ, şefiĭ caseĭ imperiale civile şi militare, representanţiĭ ministeruluĭ ţafacerilor străine, precum şi mareşalul Moltke.

Roma, 28 Decembre.

Baronul Bruck, ambasadorul Austrieĭ, a remis azĭ Regeluĭ scrisorile sale de creanţă.

Paris, 28 Decembre.

Comunicaţiile maĭ sunt încă întrerupte cu Londra.

Se asigura ca daca lordul Hartington va refusa de a intra in cabinet, Lordul Salisbury va propune disolvarea parlamentului.

Paris, 28 Decembre.

O depeşe din Viena adresată ziaruluĭ «Temps» spune că cercurile politice austriace blamează viŭ întrevederea deputaţiuniĭ bulgăreştĭ cu prinţul de Battemberg. Intâlnirea n'a fost nicĭ de cum fortuită. Se crede că dacă prinţul de Battemberg ar încerca sĕ intre în Bulgaria, Rusia ar interveni îndată.

Cair, 28 Decembre.

Ştirĭ din Masouach desmint că Kassala a fost luată de abisinienĭ.

CESTIUNEA ZILEI

Procesul de azĭ

Astă-zĭ vine înaintea curţiĭ cu juraţĭ procesul d-luĭ Oroveanu, în niştе condiţiunĭ cu totul excepţionale şi extraordinare.

Vedem pe un deputat târât pe băncile curţiĭ cu juraţĭ, fără ca ministrul justiţiĭ sĕ fi permis cameriĭ sĕ discute măcar dacă acel deputat e culpabil saŭ nu. Vedem alĕturĭ de dânsul pe un asasin cum nu s'a maĭ vĕzut altul, refuzând concursul avocaţilor care ar voi sĕ'l apere. Acest om e secuestrat de către autorităţĭ, şi îşĭ alege ca apĕrător pe un nepot al d-luĭ Radu Mihaĭ, careţca avocat şi-a făcut o specialitate d'a apĕra pe agenţiĭ poliţieneştĭ. Numaĭ în urma scandaluluĭ ce a provocat alegerea acestuĭ avocat, el consimte al schimba.

Orĭ-cine pricepe că în toate acestea planează un mister, şi acest mister se explică pentru mulţĭ prin cuvântul *farsă*.

In asemenea condiţiune sĕ presintă această afacere, care va ţine sub impresia uneĭ adâncĭ emoţiunĭ, tot publicul, în timp de maĭ multe zile; căcĭ sĕ prevede că acest proces va dura, cel puţin 3, 4 zile.

Cititoriĭ vor găsi la pagina III toate amănuntele.

ATENTATUL DE LA OPERA COMICA

(Urmare şi fine)

D. Jules Favre se scoală pentru a apăra pe Brătianu.

El caută maĭ întêiŭ se demonstreze că, or cât ar fi de probate ipotezele făcute asupra societăţilor secrete, rigorile legeĭ nu ar putea sĕ lovească pe clientul sĕŭ, căcĭ nu s'a putut găsi legătura ce exista între dênsul şi vre-una din acele societăţĭ urmărite, fie aceia a celor Douĕ-sute, fie aceia a Scoalelor, saŭ aceia a Cordonuluĭ Sanitar.

Ilustrul avocat povesteşte apoĭ câte-va din actele din viaţa clientuluĭ sĕŭ; îl arată *prins de Ruşĭ, încărcat de lanţurĭ, târât din ponton în ponton*, **scapat de o femee iubitoare si devotata (1)** apoĭ reîntorcându-se în Francia, unde fusese crescut şi pe care o iubea atât de mult.

Iată omul, zice Jules Favre, pe care ministerul public l'a vestejit, iată omul de care a zis: «Acest nobil român care vine aicea pentru a renega gloata în mijlocul cărĕia a fost găsit»; iată omul căruia i s'a aruncat, ca şi tutulor acelora coprinşĭ în prevenţiune, epitetul de făcător de rele. Oh! cuvîntul e sever, domnilor! Acesta este un cuvînt cu care se vestejesc făcătoriĭ de rele ordinarĭ, dar preveniţiĭ politicĭ nu meritä această injuria, chiar admiţând culpabilitatea lor...

D. **Presedinte.** Dar nu e cu putinţă sĕ se facă elogiul asasinatuluĭ.

. . . . . .

D. Jules Favre caută sĕ arate că clientul sĕŭ nu ştia ce conţinea lada găsită la dînsul şi că, prin urmare este tot aşa de puţin culpabil de delictul de detenţiune a uneĭ prese clandestine, ca de acel de afiliaţiune la o societate secretă.

Dupe acest discurs remarcabil, ministerul public declară că menţine conclusiunile rechizitoriuluĭ.

Se amână pe a doua zi, 16 Ianuarie, pronunţarea judecăţiĭ.

(Audienta din 16 Ianuarie 1854)

La deschiderea audienţeĭ, d-nul Preşedinte dă citire uneĭ sentinţe a căreĭ dispositiv îl reproducem.

Tribunalul statuând întêiŭ asupra conclusiunilor puse în cursul desbaterilor, respinge partea acestor conclusiunĭ, care bazându se pe desbaterile de la 7 până la 16 Noembre 1853 învoacă lucrul judecat, luând în consideraţiune că desbaterile asupra societăţeĭ secrete este distinct de crima de complot.... Dupĕ ce însĕ a indicat faptele carĭ constituesc delictul de societate secretă, de detenţiunea uneĭ imprimeriĭ clandestine şi de arme de resbel, sentinţa statuează astfel:

«In cea ce priveşte pe Brătianu, pe François şi pe Furet:

«Considerând că elementele procesuluĭ stabilesc că puşĭ prin posiţiunea lor socială maĭ presus de cea maĭ mare parte a afiliaţilor, eĭ aŭ exercitat asupra lor influenţa care putea sĕ aparţină acesteĭ posiţiunĭ;

«Că eĭ dedeaŭ direcţiunea intelectuală acesteĭ societăţĭ, prin imprimate şi publicaţiunĭ precum şi prin ajutoare pecuniare, şi că în asemenea condiţiunĭ, calitatea de capĭ resultând din paragraful al 2-lea susmenţionat, trebue sĕ le fie aplicată.

«In ceea ce priveşte pe Schmidt, pe Regnier, pe Leboul şi pe Laurent;

«Considerând că nicĭ un document din proces nu stabileşte în sarcina luĭ Schmidt o afiliaţiune oare-care cu o societate secretă;

«Că în privinţa celor-lalţĭ preventiunea nu este stabilită într'un mod suficient;

«Considerând toate aceste motive Tribunalul scoate din prevenţiune pe Schmidt, pe Regnier, pe Leboul şi pe Laurent şi ordonă ca eĭ sĕ fie puşĭ în libertate.

«Declară că Ruault, Lux, Geraud, Copinot de Miren, Folliet, Montchiroud, Ribaud de Langardière, Mariet, Gabrat, Decroix, Alix, Mazille, Turennes, Matz, Joiron, Commès, Jaud, Dency, Maillet şi Follot aŭ făcut parte dintr'o societate secretă, cu această circumstanţă, pentru ceĭ d'âmtêiŭ opt că eĭ aŭ fost şefĭ saŭ fondatorĭ.

«Considerând că sus-numiţiĭ aŭ fost condamnaţĭ la pedepse maĭ mar de cât cele pronunţate prin decretul din 28 Iulie 1848 zice că nu e loc de a le aplica nicĭ o altă pedeapsă.

«Declară asemenea că Watteau, Furet, François, Bratiano, Alavoine Thirez, Baudry, Reme, Zaplize, Martin, Lamy, Deton, Vaubert, Bronsain, Delbos, Angot, Robin, Poisson, Caron şi Eugene Regnier aŭ făcut parte din o societate secretă, cu această circumstanţă că ceĭ d'âmtêiŭ cinci ar fi fost şefĭ saŭ fondatorĭ;

«Aplicând tutulor susnumiţilor afară de Martin, dispositiunile art. 13 a decretuluĭ din 28 Iulie 1848;

«Aplicând zisuluĭ Martin art. 101 a coduluĭ penal, care atrage dupe sine pedeapsa cea maĭ mare.

«Condamnă pe **Bratianu, François, Furet, Wateau** şi Alavoine, (pe acest din urmă în lipsă) **la trei ani închisoare si 500 lei amenda.**

«Pe ceĭ-l'alţĭ la un an închisoare şi 100 leĭ amendă.

«**Ordona ca toti sus-zisii vor perde drepturile lor cetatenesti pe vreme de 5 ani.**

. . . . . .

Ceĭ patru preveniţĭ acusaţi sunt puşĭ în libertate.

Condamnaţiĭ se retrag în tăcere.

* * *

Acuma sĕ notăm că Brătianu recunoscut culpabil, şi condamnat la 3 anĭ închisoare, nu 'şĭ-a făcut pedeapsa ca ceĭ-l'alţĭ treĭ tovarăşĭ aĭ sĕĭ. (Alavoine nu a putut fi prins);

că, dupe câte-va lunĭ de închisoare, a fost transferat în casa de nebunĭ a doctoruluĭ Blanche, de unde, eliberat dupe alte câte-va lunĭ, **nu a fost închis din nou,** de şi nu era graţiat.

Pentru ce?

Pentru că, dupe ce a complotat în potriva vieţeĭ Impĕratuluĭ, acest om laş vĕzêndu-se prins, a trădat pe complicіĭ sĕĭ, şi fiind-că imperiul a rĕsplătit această trădare prin neexecutarea condamnaţiuneĭ tribunaluluĭ.

D. Ranc a scris că Brătianu îĭ vînduse; d. Furet a spus-o, chiar aicĭ, la noĭ în ţară, maĭ multor persoane care trăesc şi sunt gata a o mărturisi.

Iată ce a fost omul care astă-zĭ proclamă onestitatea sa şi intransigenţa principiilor sale democratice: un trădător al tovarăşilor sĕĭ liberalĭ, un spion al imperiuluĭ!

BULETIN EXTERIOR

Agenţia Havas ne-a comunicat erĭ o ştire care, dacă s'ar adeveri, ar avea o mare gravitate. Ea ne anunţă că, dupĕ niştе ştirĭ primite de ziarul «Wiener Tagblatt», Bulgariĭ ar fi hotăriţĭ sĕ realeagă pe principele de Battenberg.

Sunt acum câte-va zile, de când noĭ am prevĕzut această eventualitate, şi am zis că deputaţiunea bulgară va căuta a pune iarăşi pe tapet reîntoarcerea principeluĭ Alexandru. Dar gravitatea ştireĭ este mărită prin declaraţiunea care sĕ atribue principeluĭ că este dispus a sĕ reîntoarce la Sofia

(1) Se ştie că acestea fac parte din istoria lui C. A. Rosetti; dar d. Jules Favre avea trebuinta de a'l face interesant, pe Bratianu, si de aceia prefacu istoria in favoarea clientului seu. Dar se nu ne miram; asa a fost tot-d'a-una I. C. Bratianu: imbracat cu haina altora.

www.dacoromanica.ro

Cu toate acestea nu credem că încercarea deputaţiunei bulgare să fie încoronată de succes. Să ştie că idea restabilirei principelui Alexandru pe tronul Bulgariei, a fost de mult părăsită de puteri în urma atitudinei energice a Rusiei în această privinţă. Ne pare dar puţin probabil că ştirea pe care ziarul «Tagblatt» a respândit'o, să fie întemeiată. Intoarcerea principelui Alexandru de Battenberg la Sofia ar fi semnalul unui conflict, căci Rusia va merge de sigur pînă la resboi, mai bine de cât să admiţă o asemenea combinaţiune.

Tot atât de improbabilă este ştirea după care principele Alexandru va veni la Bucureşti să visiteze pe Regele Romăniei, spre a fi mai aproape de graniţele bulgăreşti. O asemenea atitudine din partea Regelui nostru ar fi o provocare directă adresată Rusiei, şi este cu neputinţă ca guvernul român să ea asupră'şi, o respundere atât de grea.

Prin urmare ştirea dată de «Wiener Tagblatt» să poate considera mai mult ca o manoperă de bursă şi ne mirăm cum *Agenţia Havas* a comunicat'o, si 'i-a dat prin aceasta o importanţă mai mare, de cât merita.

* * *

Ştirile din Londra dovedesc că retragerea Lordului Churchill e în ajunul d'a produce o criză ministerială gravă. Să aşteaptă sosirea marchisului de Hartington din Italia, spre a să începe negociările pentru formarea unei combinaţiuni, care va coprinde pe conservatori şi pe unioniştii liberali.

Dar nu e de loc sigur ca Hartington să primească d'a intra în combinaţiune şi din acestă cauză, esistenţa cabinetului Salisbury pare foarte compromisă. Or cine înţelege ce însemnătate ar avea o schimbare a guvernului englez în privinţa situaţiunei generale a politicei europene. Retragerea cabinetului Salisbury ar aduce la putere pe liberali cu Gladstone în capul lor. Cestiunea irlandeză ar veni iar pe tapet şi atitudinea politicei engleze s'ar schimba într'un mod radical şi într'un sens pacific.

* * *

In fine *Agenţia Havas* ne comunică astă-zi o ştire încă mai stranie. Principele de Bismark s'ar fi esprimat în privinţa cestiunei bulgare în termenii următori :»

«Dacă Austro-Ungaria nu voeşte nici o delimitare pacinică, nici rezbel, trebue să cedeze.

Se înţelege că nu poate fi vorba de cât de o delimitare de interese saŭ de înrăurire.

Cu toate aceste, cuvintele pronunţate de marele cancelar german, dacă ele ar fi adevărate, ar însemna că situaţiunea e critică, căci ar fi o dovadă că Germania nu voeşte a susţine pe Austro Ungaria în lupta sa de înrâurire contra Rusiei în peninsula Balcanică.

V.

INFORMATIUNI

Curtea de Casaţie secţia II a respins cererea de strămutarea procesului de la Curtea cu juraţi din Vâlcea la o altă curte, cerere făcută de cei cinci acuzaţi.

In urma acestei hotărîri a curţei de Casaţie, rămânem convinşi că acuzaţii de la Vâlcea vor fi condamnaţi fără cea mai mică îndoială.

✖

Gazeta Transilvaniei ne aduce trista ştire despre încetarea din viaţă a d-lui *Constantin Popazu* preşedinte al eforiei centrale a şcoalelor române din Braşov. Regretatul patriot era fratele Episcopului român ortodox din Caransebeş, şi consacrase mare parte din viaţa sa la înflorirea şcoalelor române, fiind unul dintre întemeiatorii lor.

Fie'i memoria neuitată.

✖

Mai multe zile după atentatul de la 4 Septembre noi am publicat această informaţiune :

Cu ocaziunea pretinsului atentat în contra d-lui Ion Brătianu, un amic al nostru ne aduce aminte că aflându-se 8 zile înaintea atentatului la Târgu-Jiŭ, cineva 'l-a întrebat : «adevărat este că s'a tras asupra d-lui Brătianu ?»

Dejaci rezultă destul de clar tendinţa ce o are guvernul d'a răspândi credinţa că se urzesc atentate contra d-lui Brătianu.

Această ştire stă în strînsă legătură cu atentatul lui Stoica Alecsandrescu şi ne întrebăm cum se întâmplă acest lucru straniŭ ca nimene să nu fi făcut cercetări în această privinţă.

✖

D. Sturdza 'şi-a amânat plecarea. Se zice că cei de la Pesta sunt neînduplecabili în privinţa avantagelor cerute de guvernul nostru pentru esportul de vite.

✖

Un noŭ candidat la ministerul domenielor. Acesta e d. St. Şendrea aşa de cunoscut prin discursurile sale din Cameră.

✖

Aseară a fost o întrunire la d. Andrei Vizanti, la hotel Hugues. Aŭ fost faţă vr o cinci-zeci deputaţi, cari în urma mai multor discuţiuni aŭ luat hotărîrea să voteze convenţiunea comercială cu Rusia. S'a mai discutat legea instrucţiunei publice şi s'a decis a se ţine mai multe întruniri publice prin judeţe.

✖

In bugetul pe anul viitor se va prevedea un noŭ post de general, care se crede că se va încredinţa d-lui colonel Budişteanu.

✖

In urma scandalosului vot dat de Cameră în şedinţa de astă-zi prin care s'a împedicat interpelarea d-lui Maiorescu, deputaţii minorităţii să vor întruni astă seară la d. Tache Ionescu spre a discuta măsurile ce sunt de luat.

✖

Ştirea dată de noi în prima ediţie în ce priveşte intrarea d-lui Stefan Şendrea în minister pare a se adeveri. Erî noapte târziŭ, d. general Leca a mers cu d. Stefan Şendrea la d. I. Brătianu. In ce priveşte intrarea d-lui Vizanti în minister, ea urmează a fi probabilă, dar să zice că generalul Radu Mihai lucrează contra d-lui Vizanti.

DINTR'O ZI ÎNTR'ALTA

CONFERINTA D-lui GR. VENTURA

MUZICA LUI WAGNER

Cu competinţaî cunoscută, d. Grigore Ventura a desvoltat Duminecă seara, în faţa unui public numeros şi ales conferinţa sa asupra Muziceî lui Wagner.

Când 'mî-am ales subiectul acesta, zice conferenţiarul, 'mî-am propus a preîntâmpina nişte prejudecăţi curente astă-zî în privinţa acestui distins compositor german. Nicî un nume în lumea muzicală n'a fost espus la critice aspre, la laude exagerate ca Wagner şi muzica luî.

Negreşit acesta e apanagiul spiritelor marî şi generoase.

Scopul conferenţiarului este de a face un tabloŭ credincios asupra idei fundamentale, asupra aşa zisului sistem pe care el l'a întocmit din sintetizarea tutor manifestaţiilor muzicale, ce l'aŭ precedat.

S'aŭ spus multe, s'aŭ scris şi mai multe asupra tendinţelor muzicale ale luî Wagner

Peste 300 volume cuprind părerî şi pro şi contra, de multe orî liniştite, dar de cele mai multe orî pasionate. Wagner a voit să dea sistemului muzical o culoare politică, naţional-germană, şi printr'aceasta a contribuit el însuşî, trebue s'o spun de la început, a slăbi în loc de a mări încât-va succesul operiî sale.

Fiind dat că în muzică, mai mult ca în orî-ce altă artă, pasiunile se deslănţuesc cu înlesnire, nu e de loc surprinzător ca pe lângă acest element, ce atacă mai direct sentimentele, amestecându-se şi poiitica,—opera luî Wagner să fi avut să lupte în contra atâtor vrăjmaşi.

* * *

Şi mai întâiŭ de toate cine a fost Wagner ?

El n'a fost un compositor ordinar, el a fost şi a pretins să fie un reformator muzical.

Aci conferenţiarul schiţează biografia luî Wagner. Născut în 1813 la Dresda, în această Atena a Germaniî, şi-a consacrat tinereţa literilor şi în deosebi poesii. La 14 anî 'l găsim scriind cu inima deschisă, cu pasiunea ardentă. Primele sale lucrări literare aŭ fost apreciate ca fiind de talent. Dar în tinereţe, cum se întâmplă mai totd'auna, înclinările luî fură foarte mobile.

Mergând la teatru la 15 anî şi asistând la represintarea luî Hamlet, se întoarce acasă plin de entusiasm pentru Shakespeare, pe care el îl numeşte cel mai mare dramaturg. Peste un an se duce la un concert, aude sinfonia *a 9-a* a luî Beethoven, şi a doua zi se simte mişcat şi entusiasmat de musica acestuia. La 19 anî compune micî simfoniî şi micî opere. La 21 anî devine director al orchestreî din Magdenburg şi la 1836 se duse la Riga. Aci pe malul Balticeî talentul sĕŭ deveni matur; tot aci puse primele jaloane ale opereî sale Rientzi.

Ţinta luî Wagner era Parisul, se duse deci aci, unde avu să lupte în timp de treî anî cu toate mizeriele şi privaţiunile. La Paris termină Wagner opera Rientzi şi o trămise la Dresda, unde se duse şi dînsul. Opera sa fu primită şi avu mare succes. Tot în acest oraş voi Wagner să reprezinte şi a doua sa operă *Tanhauser*; dar nu reuşi. S'a zis că a fost organizate cabale de vrăjmaşii sĕi, s'a zis că politica a jucat un oare care rol şi altele de astea. Adevĕrul este că pe lângă o părticică din toate aceste împrejurărî, trebue să recunoaştem că muzica din *Tanhauser* nu erea încă inteligibilă pentru public. După Tanhauser, Wagner concepu pe *Lohengrin*. Dar la 1848-49 începu revoluţia. Bun patriot luă parte în luptele politice.

Din această cauză Wagner avu mult să sufere. Condamnat la moarte, fugi la Weimar şi de aci în Elveţia.

Aci începe a doua parioadă în viaţa luî Wagner, perioada de luptător pe calea preseî. In Elveţia compuse autorul opera «Tristan şi Isoldi.» Graţie agitaţiunei făcută în Franţa de Berlioz şi în Germania de Liszt, reuşi, în fine, Wagner a deveni o personalitate cunoscută. Incurajat de aceste succese, el îşî mângâia din noŭ speranţa de a încerca scena Parisuluî : Reveni deci aci, unde fără să 'şi dea seamă de gustul parisian de rutina franceză, avu aerul de a'şi impune scoala şi sistema. Tanhauser căzu şi căzu într'un mod scandalos. Fie rutina franceză, cum am zis, fie manierile brusce ale compositoruluî, fie faptul că trecea de protejat al curţeî luî Napoleon,—n'avem a discuta motivele—Wagner fu silit să părăsească Parisul, după ce asistă la complecta neisbânda a operiî sale.

Se duse în Bavaria. Aci începe a treia perioadă a compositorului. Protejat de regele Bavariî, încurajat şi de banii şi de admiraţia acestuia, Wagner făcu aci marî lucrări; între altele menţionăm tetralogia intitulată : *Inelul Nibelungelor*.

La 1872 se retrase la Beyrut, şi fundă un teatru model unde la 1876 reprezintă pentru prima oara tetralogia sa întreagă şi Parsifall.

Lupta şcoaleî începută pe ţĕrmiî Balticeî la Riga o continuă Wagner până la 1884.

Wagner a luptat toată viaţa sa pentru o idee. Aveam dar dreptate, zice conferenţiarul, când de la început am spus că acest autor n'a fost numai un compositor, ci un reformator hotărît, poate îndrăsneţ.

Ca să esplice în ce consta reforma luî Wagner, d. conferenţiar intră în o analisă froarte instructivă asupra condiţiunilor în care se găsea *drama musicală* (aşa numeşte Wagner opera) când veni dînsul cu reforma sa.—Apărută la finele secoluluî al XVI în pompoasele saloane ale aristocraţiî italiane opera se reprezintă, pentru prima dată învăluită în mitologia greacă, cu ocaziunea sĕrbărilor princiare sub formă de representaţiuni musicale dramatice. La finele Renaşterii, după fondarea celebreî Academiî de la crusca, apăru şi Monteverde adevĕratul creator al opereî aşa cum o avem şi astăzî, cu ariî, recitative şi corurî.

In ce constaŭ însă aceste elemente ale operiî?

Iată ce conferenţiarul esplică, în atenţiunea cea mai deplină a publicului ales cu drept cuvênt de delicata şi importanta cestiune ce'şi pune.

Ariele ereaŭ scoase din ariele populare, fără nicî o legătură între ele şi fără ca compositorul să 'şi dea osteneala de a stabili ver un raport între acţiunea dramatică şi efectul muzical : ereaŭ într'un cuvênt o imitaţiune a vechiî muzice elene, dar o imitaţie degenerată. Tot aşa ereaŭ şi recitativele, la fel ereaŭ şi corurile. In fine se mai introduse în dramele muzicale un al patrulea element, *baletul*, un alt nonsens, zice conferenţiarul, pentru acţiunea dramatică. De armonie în situaţie, de unitate în acţiunea dramatică şi raporturile muzicale, nicî vorbă.

Iată ce fu şi remase opera luî Monteverde aproape 200 anî, timp în care s'aŭ manifestat sutimî de compositorî, fără ca *opera* să fie făcut un pas înainte către progres ; căci nu meritâ să ne oprim cu descripţia la oare carî micî ameliorări.

In fine, apare Mozart şi fiul sĕŭ intelectual Rosini. Acesta împreună cea-ce rĕmăsese separat treî secoliî : aria, recitativul şi corul, şi opera *Don Giovanni* fu prima lucrare care represintă în adevĕr genul dramatic. Dar Mozart n'a dat opereî o noă formă, el n'a făcut de cât a înlesni reforma cea mare a luî Gluck. In secolul al 18-lea apăru Gluck care 'şi propuse să facă din drama-muzicală un adevĕr : el a imprimat demnitate corurilor şi recitativelor. Dar şi Gluck cu câte n'avu a lupta în reforma luî, reformă de alt-fel nu tocmaî mare ! Insă urmaşiî luî Gluck aŭ luat de la dînsul ce le a convenit şi drama muzicală făcu un pas înainte.

După Gluck în secolul al 19-lea, numaî doa individualităţi se ilustrează pe calea reformelor: Beethoven şi Weber. Unii enumeră şi pe Mayerbeer ; însĕ conferenţiarul vede în acest din urmă un geniu compositor, un mare talent, un muzicant adunător de tot ce erea în toate scoalele, dar nicî de cum un reformator.

Trecênd la Wagner, conferenţiarul se esprimă ast-fel : Wagner poate că nicî s'a gândit să devie ce a fost, punênd în practică idea luî Gluck şi mărind'o. Wagner părăseşte cu totul calapodul trecutuluî, se emancipează de formele luî convenţionale şi opera devine pentru dînsul o lucrare artistică, clasică şi armonioasă. La Wagner muzica se supune subiectului ; se modifică dupe personage, se armonisează cu situaţiele şi cu caracterile.

Wagner dete o desvoltare şi mai pronunţată aşa zisului sistem al *motivelor conducătoare* (*leitmotive*), pe care 'l găsim de alt-fel la Mozart şi la alţi compositorî; aşa că nu Wagner l'a inventat ci numaî l'a desvoltat şi l'a impins mai departe de cât orî-care altul. Intr'un cuvênt, putem zice că Wagner 'şi a propus să stabilească un raport cât se poate de intim între ce se numeşte *consequentele muzicale* şi *desvoltarea caracterelor;* o legătură strînsă între inflecţiunile şi nuanţările muziceî şi acţiunea dramatică.

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA»

2

ALEXIS BOUVIER

FEMEIA MORTULUI

PRIMA PARTE

I

In care Pierre Davenne afla un secret teribil

Ajuns la capătul sĕŭ, se aşează înaintea uneî mese de fer. Cu coatele pe dânsa, cu ochiî îndreptaţi spre fereastra camereî, — unde dormeaŭ ceî pe care îî iubea, — luminată în acel timp de lumina palidă a uneî lămpî, visa la amor şi la fericire, şi mulţumea luî Dumnezeŭ care 'ı dăduse lucrurile cele mai dorite, amorul şi avuţia. Visa astfel de câte va momente, când i se păru că uşa dinspre strada să deschide şi se închide ear. Vĕzu o umbră care venea spre el.

— Tu eştî, Simon, întrebă el.

— Da, d-le locotenent.

— Ce vraî?

— A venit d-na care v'a scris.

— E o doamnă ? zise Pierre intrigat. Aî dus'o în salon?

— Am vrut s'o duc, domnule locotenent, dar a refuzat, nu vrea să intre în casă.

— E tânără ?

— Asta n'am putut s'o vĕd, poartă un vĕl negru.

Pierre Davenne se sculă şi se îndreptă îndată spre antret, urmat de Sion. Necunoscuta, care stătea în picioare în umbra nopţeî, le eşi înainte vĕzându-î că vin. Pierre o întâmpină şi 'ı zise :

— D-ta, doamnă, voeştî să 'mî vorbeştî ?

— Da, d-le.

Zicând aceasta făcu un semn pentru a spune că servitorul, care o privea cu ochiî miraţi, cu gura căscată, ar face bine să se ducă de acolo. La un cuvânt al stăpânuluî sĕŭ, Simon se depărtă clipind din ochî şi ridicând din umere.

— Doamnă, zise îndată Pierre, sunt la ordinele d-tale, şi aratându'ı cu mâna peronul se dedu la o parte ca s'o lase să treacă.

— Aş vrea, domnule, să nu intru la d-ta.

—Atuncî, d-nă, eu nu vĕd cum am fi singurî că nimenî nu ne va auzi ; fata din casă saŭ servitorul pot să vie în grădină fără ştirea noastră. Unul din vecinii meî poate să iasă să ia puţin aer, ca şi mine.

— Aî dreptate d-le, dar acolo vom fi siguri că vom fi singurî, că nu mă va vedea nimenî? întrebă necunoscuta cu o îngrire vădită.

Foarte intrigat, şi mai ales tulburat de apucăturele misterioase ale visitatoareî, se sui repede pe scara de din dos ; apoî deschise uşa salonului, şi, luând lampa din sofragerie ca să vadă, introduse pe femeia voalată. Indată ce intră în salon, Pierre închise uşa vestibululuî, apoî puse zăvorul, şi dupe ce 'ı dădu un scaun, zise necunoscuteî :

— D-nă, suntem cu totul singurî, poţî vorbi.

— Scrisoarea ce v'am adresat astă dimineaţa v'a spus că cuvinte puternice m'aŭ îndemnat să fac acest pas.

— D-nă, sper că aţi exagerat cuvintele. Mi-aî vorbit de onoarea, de viitorul meŭ, acestea sunt cuvintele d-tale.

— Da, d-le, aî să judecî îndată.

— Mai înainte de toate, pentru ca să mă pot încrede în cuvintele d-tale, aş dori să ştiŭ d-nă, cu cine am onoare a vorbi ?

— D-le, numele meŭ nu 'ţî va servi la nimic, nu mă cunoştî.

— Dă-mî voie să-ţî spun încă o dată, d-nă, că aş vrea cel puţin să-ţî ridicî vĕlul, misterul care te înconjoară mă jigneşte.

Femeia aceea stătu un moment tăcută, apoî de o dată, ca şi cum ar fi luat o hotărâre, zise :

— Sunt încredinţată că nu veî pune în îndoială ceea ce am să-ţî spun, ceea ceea ce am să-ţî dovedesc ; de altmintrelea voî şti cu chipul acesta dacă a vorbit de mine la d-ta. D-le, mă numesc Madelena de Soizé.

Şi, luându-şi iute vĕlul, adause privind ţintă pe tênĕr.

— Vezî, d-le, că nu mă cunoştî.

— Scuză-mă, d-nă, te rog ; dar de vreme ce mî-aî cerut să fiŭ discret la rêndul meŭ aveam dreptul să-ţî cer să-mî spuî cuî trebuiam să făgăduiesc aceasta.

Acum te ascult.

La rêndul sĕŭ Davenne luă un scaun şi şezu.

Femeia care se presentase într'un mod atât de ciudat era foarte frumoasă părea de 20—22 anî.

Destul de naltă, cu talia subţire, plină de graţie, când şalul de dantelă care'ı acoperea obrazul şi umerele căzu la picioarele eî, ea să arătă ca o adevĕrată frumuseţe.

Era blondă, pĕrul eî avea acea coloare castanie care'l face să strălucească la flacăra lumânărilor, ochiî eî verzî închişi păreaŭ negri sub genele cele lungî care'ı umbreaŭ, gura eî atuncî severă părea făcută pentru a zîmbi, cu atât mai mult că douĕ gropiţe ce le avea de fie-care parte dădeaŭ şi mai mare farmec zîmbetului eî, nasul sĕŭ era fin şi bine desemnat, sprîncenele negre, urechile rose, ghâtul alb şi lung avea un creţ încintător. Bine făcută, elegantă în rochia eî simplă, se vedea dupe aerul sĕŭ, dupe portul sĕŭ, se citia pe obrazul sĕŭ, că e o natură distinsa silită de împrejurărî grave a nu părea ceea ce era în tot-d'a-una.

Pierre Davenne simţi aceasta, căcî el zise respectuos şi cam întimidat :

— Doamnă, te ascult.

— Aî să judecî, d-le, dupe un singur cuvênt de gravitatea convorbireî ce am voit să am cu d-ta ; am scris scrisoarea ce aî primit'o când eram hotărâtă să mă omor.

— Ah ! doamne, ce-mî spuî d-ta ?

— Adevĕrul. Sunt singurul copil a uneî familiî oneste, care are un nume respectat până astăzî ; iubită de un bĕtrân, tatăl meu, care mă va ucide, dacă nu voî avea curajul s'o fac eŭ însamî, când va afla adevĕrul. Un tênĕr, amic al familieî mele, un ofiţer, un amic din copilărie, şi, din această causă, intim cu mine, a abuzat de încrederea ce aveam în el... Nu-mî cere, d-le să daŭ nişte amănunţimî pe care le ghiceştî de la sine. Am fost o victimă, dar am iubit ; din crimă s'a născut amorul. Crezuî în făgăduielele luî, devenii amanta sa, sigură că acela pentru care greşisem din amor îmî va înapoi onoarea făcêndu-mĕ soţia sa. In ziua în care simţiî că greşala mea nu să mai poate ascunde, m'am dus la dînsul ca să-ı cer să'şi împlinească făgăduinţa sfîntă prin care rĕscumpĕrase tăcerea mea după săvârşirea crimeî. In acea zi, d-le, în acea zi, cunoscuî cu cine aveam a face; rece, dispreţuitor, batjocoritor chiar, obosit de amorul sĕŭ stins, zîmbi şi zise : «Draga mea, amorul nu să sfîrşeşte prin căsătorie de cât în unele cărţi pe care facî rĕu de le citeştî ! Căsătoria e o tovărăşie comercială, saŭ o creştere de avere ! Biată Madelenă, eştî săracă şi nu vreî de sigur să mareştî nenorocirea mea adăogêndu'ı pe a ta !» Auzind aceste cuvinte zise cu un ton pe care nu pot să ţi-l reproduc, mi să păru că fusesem lovită de moarte ; simţiî că puterile mĕ părăsesc şi căzuî la picioarele luî... Uitaî să-ţî spun că de la început, umilită şi cu zîmbetul pe buze, mĕ pusesem în genunchî înaintea luî şi'ı apucasem mâinele... (Va urma).

www.dacoromanica.ro

PUBLICITATEA

ZIARULUI „EPOCA“

Tiragiu 6,000 de foi

ANUNCIURI SI RECLAME

Anunciurĭ pe pagina IV, linia 30 banĭ

Anunciurĭ și reclame pe pagina III linia 2 leĭ.

Ca sĕ ajungă aci, Wagner a avut nevoie de ajutoare și protecție: le a avut pe toate la sfîrșitul carierĭĭ. Lângă Beyrut dênsul a clădit un teatru sui generis, adaptat muzicel sale. Conferențiarul i face descrierea și apoĭ adaogă: Se înțelege că efectul unor representațiunĭ într'un asemenea teatru ce se apropie mult de teatrurile de la Gresĭ, e mare și adênc. Unĭĭ aŭ judecat pasionat pe Wagner, alțiĭ l'aŭ ridiculizat. Noĭ trebuie sĕ 'l judecăm așezându'l pe o treaptă maĭ naltă. A fost un reformator în toată puterea cuvêntuluĭ și lăsând partea de exagerare inerenta orĭ cărui mare reformator, trebue sĕ recunoaștem în el o stea muzicală, un pionier al viitoruluĭ. Wagner a luptat pentru un adevĕr și trebuesc marĭ lupte și mult timp ca sĕ facem sĕ triumfe adevĕrul. «Aparține viitoruluĭ a se pronunța», finește conferențiarul în aplausele sincere și unanime ale publiculuĭ.

Clara.

CRONICA TEATRALA

LA ORFEUM

Teatrul național representând pentru cel puțin a două-zecelea oară, *Fontâna Blanduzieĭ*, îndatoririle meseriel mele m'aŭ silit sĕ mĕ duc la sala Orfeum unde jucaŭ focĭĭ.

Din această pricină, cronica mea va fi maĭ mult acuatică de cât teatrală.

Când mergĭ la Orfeum, îțĭ trebuie multă răbdare; spectacolul anunțat pentru opt începe la 9 și un sfert, iar până la această din urmă oră eștĭ nevoit sĕ asculțĭ musica cu care te desmeardă o orchestră compusă dintr'o damă care trage din vioară, altă damă care bate din toba mare și altă damă care sbârnâie din clavir.

Eată cum era întocmit programul de ierĭ seară:

Partea întêia. Orchestră cu cele treĭ cocoane.

Partea doua. Bătaie din picioare din partea spectatorilor ca semn de nerăbdare pentru că nu începe representația,

Partea treia. Ear orchestră cu treĭ cocoane.

Partea patra. Bătaie din picioare și bastoane din partea spectatorilor ca noŭ semn de nerăbdare pentru că nu începe representația.

Partea cincea. Ear orchestră...

Partea șasea. Ear bătaie din picioare...

In sfîrșit pe la orele nouĕ și jumĕtate sună clopotul întocmaĭ ca la gară când pleacă trenul. Mĕ așteptam sĕ auz pe un împiegat cu șapca roșie strigând: «Bucureștĭ-Ploeștĭ-Mărășeștĭ» dar vĕzuĭ că se ridică cortina.

Treĭ focĭ joacă galopul pe uscat sub conducerea unuĭ capel-maestru, stăpânul lor.

Coincidența ciudată, toate mișcările, toate jocurile acestor treĭ peștĭ, mĭ-aŭ amintit câte o scenă din parlament saŭ consiliŭ de miniștri.

Spre pildă, la început, stăpânul sta cu biciușca în mână și poruncește dobitoacelor sale sĕ tragă clopotele.

Ele trag clopotele întocmaĭ ca d-niĭ Vizanti și C. Dimitrescu pentru portofoliul ministeruluĭ instrucțieĭ publice.

Din când în când, stăpânul spre a împăca dobitoacele sale dacă se arată îndărătnice, le aruncă câte ceva de mâncare, câte o bucățică de înghițit... tot ca în parlament cu ceĭ ce amenință că aŭ sĕ arate colțĭ.

Fie-care focă voiește sĕ cânte, una din tobă, alta din țitară, alta din barabană, dar cântă falș și la cel maĭ mic semn al stăpânuluĭ se opresc speriate... tot ca la consiliul de miniștriĭ când fiecare ministru vrea sĕ vorbească, și sĕ oprește dacă i sĕ poruncește.

Am asistat și la o scenă de familie. Stăpânul stă lungit pe un divan, cu focele în jurul sĕŭ; toțĭ aŭ luleaua în gură. Aĭ fi crezut că e un taifas politic pe strada Colțeĭ vis a vis de casarma jandarmilor.

Un singur incident a turburat această representație. A fost peste putință stăpânuluĭ, sĕ bage în gura uneĭ focĭ o bucată de frânghie, cu care voia sĕ se slujască.pre a ridica dobitocul în sus.

Foca s'a arĕtat până la sfîrșit îndărătnică întocmaĭ ca generalul Lecca în chestiunea cu frênghiile din Convenția comercială ruseasca!

Spectacolul s'a sfîrșit prin tragerea maĭ multor focurĭ de pușcĭ, pistoale și tunurĭ, dar nu s'a întâmplat nicĭ un accident, de și d-nul C. F. Robescu nu asista la representație.

D. R. R.

CORPURILE LEGIUITOARE

SENATUL

Ședința de Mercurĭ 17 Decembre 1886

Ședința se deschide la 2 ore, cu 80 Senatorĭ față.

După citirea sumaruluĭ, ministrul de Resboiŭ depune convențiunea comercială cu Anglia și roagă Senatul în numele ministruluĭ de Externe, a o lua de urgență în desbatere, ceia ce se primește.

D. **Mache Athanasiu,** interpelează pe ministrul Lucrărilor Publice asupra lipseĭ vagoanelor de mărfurĭ ce aduce mare pagubă comerciuluĭ.

Se pune în discuțiune legea asupra chemăreĭ sub drapel a tinerilor contingentuluĭ anuluĭ viitor.

D. **general Haralambie** nevoind a face o interpelație, profită de această ocaziune, spre a cere ministruluĭ de Rezboiŭ explicațiĭ asupra neregularităților ce se petrec în departamentul sĕŭ, amintind în special cazul căpitanuluĭ Mavrodin.

D. **ministru de Resboiu,** declară că legea 'ĭ dă dreptul a pedepsi un ofițer cu 60 zile arest și nu voește a desfășura vinele ofițerilor înaintea Senatuluĭ. Cea ce avea de gând a rĕspunde și d-luĭ Mârzescu care cu ocazia adreseĭ ar fi pus în cestie disciplina armateĭ.

D. **Mârzescu,** în cestia personală, respinge insinuările ministruluĭ și constată, că a dovedit un exces de putere al ministruluĭ de resboiŭ, care a blamat o comisie de anchetă.

Ministrul de Resboiŭ, rĕspunde că va urma cum va crede, orĭ când i se va părea că e în cestie disciplină.

D. **Mârzescu**, atrage băgarea de seamă asupra gravitățeĭ declarațiuneĭ ministruluĭ, care numaĭ voește a ține seamă de lege nicĭ de principiele de înaltă justiție.

Majoritatea închide discuția și procede la votarea legeĭ contigentuluĭ, care se primește.

După aceasta, Senatul trece în secțiuni.

Adinterim

CAMERA

Ședința de Meecurĭ 17 Decembre 1886

La ora 1 1/2, d. general Lecca ocupă fotoliul presidențial, iar simpaticul d. Basile Ie urescu face apelul nominal, la care rĕspund 130 d-nĭ deputațĭ. Iar d-nu Iepurescu citește sumarul ședințeĭ precedente care se aprobă.

* * *

Primul-ministru apare însoțit de către d-nu Radu Mihaĭ.

D. **Dimitrescu** de la Braila interpelează pe ministrul lucrărilor publice și pe cel de interne în privința lucrărilor din portul Braileĭ, pe care luase însărcinarea sĕ le esecute direcția căilor ferate.

La ordinea zileĭ interpelarea d-luĭ Maiorescu. Insă, chiar asupra ordineĭ zileĭ, d. Vizanti cere a se fixa o normă în privința lucrărilor celor maĭ importante: legea pentru constatarea și perceperea veniturilor comunale; al doilea convenția comercială cu Rusia și apoĭ bugetul drumurilor de fer, carĭ trebuesc se aibă precădere.

D. **Fërikide** cere a se da precădere tratatuluĭ încheiat cu Rusia.

Se cere închiderea discuțiĭ.

D. **Gr. Cozadini** vede straniŭ ca un deputat sĕ ia rolul ministruluĭ și sĕ ceară schimbarea ordineĭ zileĭ, și că nu lasă banca ministerială sĕ declare francamente că voește sĕ se sustragă de la interpelarea pronunțată. Protestez în contra acestuĭ tertip.

D. **Andrei Vizanti** cere închiderea discuțiuneĭ.

D. **Prim-ministru**. Sunt acusat că am întrebuințat un tertip. In toate țĕrile lumeĭ, ministerul fiind organul majorității, nu vĕd pentru ce un deputat al minorității n'ar putea ca, chiar în înțelegere cu guvernul sĕ propună schimbarea ordineĭ zileĭ. Apoĭ d. prim-ministru vorbește de Rusia, un mare imperiu de 100 milioane care are trebuință sĕ închee o convențiune cu noĭ. Trebue sĕ votăm astă convenție, decĭ... ministrul pledează pentru închiderea discuțiuneĭ.

D. **Maiorescu**, în cestiune de regulament. Dreptul de interpelare al unuĭ deputat este dreptul dupe constituțiune acordat minorității.

Maioritatea are dreptul de a limita discuțiunea, dar nu poate maioritatea ca sĕ nu admită discuțiunea, cea ce nu e numaĭ o proecedare inconstituțională dar isbește în rădăcină orĭ-ce drept al deputatuluĭ pentru esercițiul liber al mandatuluĭ sĕŭ. Lupta constituțională însemnează că prin discuțiune nu alt-fel sĕ se vază care din două, maioritatea saŭ minoritatea apreciază maĭ bine care sunt interesele țĕriĭ. (Aplause.)

D. **V, Lascar.** Ce însemnează dreptul de interpelare?

Are drept un deputat că orĭ când o vrea să tragă la bara Adunăriĭ pe ministeri. Se plânge oratorul de abuzul ce face minoritatea de toleranta maiorității.

(Cu toată dorința de a urma pe orator nu se maĭ aude nimic, din cauza sgomotelor.)

Făcându-se un moment liniște, d. Lascăr zice: Care este însă regula constituțională a practiceĭ acestuĭ drept? E adevĕrat că esistă un articol din regulament, destul de categoric care consacră dreptul deputatuluĭ de interpelare. Dar oare acest drept personal n'are o limită? Nu, corectivul constă în art. 21 care zice că ordinea zileĭ se fixează de Cameră în acord cu guvernul. Alt-fel s'ar sacrifică drepturile majorității. Camera e în drept nu numaĭ sĕ amîne interpelările, dar chiar sĕ judece oportunitatea lor. Vorbește de șese luni de zile, cât după d-sa, s'ar putea amâna o interpelare.

Interpelarea d-luĭ Maiorescu n'are interes actual, și conchide că nu e oportun a se discuta acum.

Discuțiunea se închide, cu toate protestările d-luĭ Fleva care cere cuvîntul în cestie de regulament.

D. Președinte fără ca sĕ pună amînarea la vot vestește pe d. Maiorescu că interpelarea sa este amânată.

* * *

Un scandal în toată puterea cuvêntuluĭ se produce față cu această procedare a biroului și a majorității.

D. **Fleva** e amenințat cu gesturĭ și cuvinte aspre de ginerele luĭ Stefan Bellio, care strigă ca în pădure.

In acest interval d. Brătianu privește surizînd la maioritate și dă semn de aprobare.

Ora 2 1/2

După perdere de o oră, liniștea se stabilește în cele din urmă.

Ministrul Justitiei cere a se termina cu cele 2 articole rĕmase din codul de comerț, și la care d. Marghiloman a propus 2 amendamente.

D. Marghiloman, desgustat de cele petrecute nu voiește sĕ ia parte la discuție.

Se votează art. 491 și art. 617 ast-fel cum aŭ fost amendate. Se modifică și art. 618.

Proectul în total se votează cu 90 voturĭ contra 5.

Ora 3

Președenția d-luĭ Agaricĭ.

Ordina zileĭ: convenția consulară cu Rusia.

D. **Mihalescu-Porumbaru** citește raportul.

* * *

In acest timp d. Brătianu conversează cu d. Lascar. Primul ministru n'are tocmaĭ o mină mulțumită, Tînĕrul deputat e desconcentrat; sefuĭ sen l'a dojenit.

* * *

D. **Al. Djuvara** ia cuvêntul în discuțiune generală. In urma uneĭ închideri *rusesti de discutiune*, pe care o blamează și contra căreia protesta din toate puterile.

Oratorul constată neconscientele guvernuluĭ în politica economică. Dupe votarea tarifuluĭ autonom se vină cu convențiĭ a căror economie e tocmaĭ contrară principielor tarifuluĭ votat în sesiunea trecută. Odată s'a lovit în interesele consumatorilor, acum în ale industrieĭ naționale.

Dar maĭ presus de toate, contestează că convenția aceasta ar fi curat comercială; art 12 ne arată contrariul.

Care sunt raporturile consulare dintre noĭ cu Rusia? ce se face cu litigiu perpetuŭ al capitulațiilor?

Ați căzut de acord, da saŭ nu? Există litigiŭ, pretențiuni da saŭ nu? Data de 21 Oct. 1886 este aceia a expirăriĭ ultimeĭ convențiuni, și în aceasta nu există nicĭ o stipulațiune în privința regimuluĭ consular. Ce însemnează atunci această dată în privința garantărĭ reciproce a regimuluĭ consular. Cine ne garantează aceasta? Cine ne garantează că nu se va face apel la art. 49 din tratatul de Berlin. De aceia votăm contra convențiĭ.

D. **Porumbaru**, se perde în cestiuni de personalităț cu d. Giuvara. Prin art. 12 d-sa declară că nu se atinge drepturile de maĭ nainte.

Apoĭ oratorul și propune sĕ demonstre că nu există nicĭ o contradicțiune între cele ce lea susținnt guvernul când cu tariful autonom și cele ce propune astă-zĭ prin convențiuni speciale.

Guvernul fiind deja legat prin alte convențiuni, nu putea ajunge la idealul ce 'și-a propus prin tariful autonom. El a emancipat câte-va producte și nu era cu putință sĕ le emancipeze pe toate.

Vorbind de petroliŭ, raportorul declară că singurul lucru obținut a fost sĕ obție o taxă de 10 leĭ la suta de kilograme, pe care o crede eminamente protectoare. Nu se poate cere maĭ mult, căcĭ 6 până la 7 francĭ costă 100 kilograme în Rusia, adică aproape 200 0/0 din valoarea obiectuluĭ importat.

Trecând la art. 12 d. Porumbaru, zice că cestiunile consulare, de navigație etc. sunt reservate și că până la retragerea lor se garantează regimul anterior.

Ce se pute face alt-fel?

Dacă se stipula în acest tractat, dispositiiĭ din convenția cu Italia, nu se prejudeca atunci cestiunea.

D. **Carp.** Suprimați atunci art. 12.

D. **Porumbaru**. Poate că d. Carp are dreptate dar eŭ nu vĕd pentru ce sĕ nu'l lăsăm.

Vorbind de capitulațiunĭ zice că nicĭ o putere streină nu va avea curagiul sĕ se atingă de regatul Romănieĭ!

Se cere închiderea discuțiuneĭ.

D. **Maiorescu** vorbește contra, Ce caută art. 12 în tratatul acesta internațional? D. Porumbaru l'a numit deja, o suprafetațiune, dar declarația din partea d-sale nu e suficientă. Voim ca ministrul de externe sĕ facă o declarație în această privință.

D. **Voinov** vorbește în contra, de oarece chiar primul ministru a declarat adineaorĭ că orĭ-ce deputat din maioritate când vorbește, apoĭ vorbește în numele guvernuluĭ (Ilaritate, aplause).

Se prelungește discuția.

D. **Carp**. Nu voiŭ discuta cu d. Porumbaru dacă tariful autonom e o sistemă economică, care nu e un sistem ci o armă cu două tăișurĭ care ne poate ataca pe noĭ maĭ mult ca pe alțiĭ. De aceia era maĭ bine sĕ nu se vorbească asemenea frase goale.

Două lucrurĭ sunt importante. Cuvîntul d'întâiŭ e al primuluĭ-ministru care a vorbit de stabilitate și siguranța în convenție, iar d. Ferikide a apĕrat principiul *do ut des*.

Se vedem dacă sunt asigurate aste 2 principiĭ în convenția aceasta.

Stabilitatea din partea noastră o vede; dar oare putem spera aceiașĭ stabilitate din partea Rusieĭ?

E lucru cunoscut că Rusia n'a admis nicĭ odată ver-o obligațiune în privința tarifuluĭ, și foarte bine face din puntul eĭ de vedere. Dar unde e stabilitatea atunci? E permanentă în privința sacrificiilor noastre, dar nu e stabilitate ci nesiguranța.

Trecând la al doilea principiŭ *do ut des*.

Noĭ facem concesiunĭ orĭ de câte orĭ ne abatem de la tariful autonom. Dar unde noĭ vedem sacrificiĭ, d. Porumbaru vede din contra o grație! Nu știŭ ce fel de raționament e acesta.

O întrerupere din partea d-luĭ Porumbaru oferă d-luĭ Carp ocaziunea de a'ĭ pune la locul sĕŭ pe d. Raportor.

Tabela A și tabela B sunt devierĭ de la tariful autonom, concesiunĭ din partea noastră. Ce s'a dobândit în schimb? Ce s'a făcut pnntru vinurĭ, fructe, sare și petroliŭ? Nimic.

Prin urmare, sub puntul de vedere economic nu vĕd nicĭ un folos în astă convenție. n privința petroliuluĭ nu se face nicĭ o distincțiune între petroliul brut și cel rafinat.

Resultatele de care facețĭ caz cu convenția cu Elveția, nu e un esemplu, căcĭ Elveția e un stat mic și vĕ înșelațĭ când credețĭ că principiele acelea vor fi câștigate față cu alte state. In convenția de față nu vĕd înicĭ stabilitate, nicĭ reprocitate.

Trecând la art. 12, d. Carp întreabă: Pentru ce l'ați pus?

Daca esprima ceva, atunci de sigur esprimă temerile noastre; dacă nu esprimă nimic, de ce l'ați pus? Atingând cestia capitulațiilor, oratorul zice:

In timpurĭ normale da, n'avem sĕ ne temem, dar nu e tot așa pentru timpurĭ anormale. Și n'avem a ne teme de timpurĭ normale, când toată lumea zice, summum jus, suma injuriă. Dar în vremurĭ anormale toțĭ zic: *dreptul meu*!

Oratorul termină zicând: sĕ nu maĭ veniți cu convențiĭ prin carĭ se dă tot și nu primim nimic.

Ministru Ferichidi, declară că cestia capitulațiilor nu este în stare de litigiŭ. Daca este așa de ce vĕ temeți? Existența art. 12 se datorește istoricului negocierilor, și noĭ n'am fi dorit să avem acest art. 12. Acest art. avea altă redacție și numaĭ în cursul desbaterilor din 22 ședințe am reeșit sĕ obținem această redacție. Ni s'a cerut în adevĕr să încheiem convențiĭ consulare, convențiĭ de navigare, dar noĭ n'am primit și am eliminat toate aceste cestiunĭ.

Trecând la convenția comercială în sine, ministrul de esterne zice că noĭ nu putem face abstracțiune de convențiele preesistente nicĭ de practica din Rusia în privința tratatelor de comerț; Rusia nu admite tarife convenționale. Ei bine, noĭ n'am voit să lăsăm comerțul nostru espus represalielor pe care ni le-ar putea face Rusia — Prin o listă de 24 articole, am substras tarifelor convenționale esistența cu alte state, și le-am redat tarifuluĭ autonom. Recunoaște că asupra vinurilor și sării nu s'aŭ putut a le reserva. In fața resistenței guvernuluĭ rus aŭ trebuit să cedăm. Trecînd la fringhiĭ și otgoane vrea să arate că bine s'a făcut de nu s'aŭ urcat tacsa, căcĭ la noĭ nu se poate fabrica în suficiență.

Maĭ vorbește d. Ferikide de pește și de petroliŭ. Guvernul a avut informațiunĭ positive că tacsa de 10 leĭ e de ajuns pentru a protegia industria petroliuluĭ.

Sunt și alte considerațiunĭ, carĭ ne-aŭ făcut să regulăm relațiunile noastre cu Rusia, pe care ministru se ferește a le spune.

Cerându-se închiderea discuțiuneĭ. d. N. Fleva are cuvêntul contra.

Urmează un mic dialog provocat de întreruperĭ.

In fine făcându-se liniște, d. Fleva zice că declarațiele grave ale d-luĭ ministru de Externe dovedesc că cestiunea art. 12 meritâ o discuțiune serioasă. D-sa enumeră puntele carĭ încă nu sunt destul de lămurite și finește prin a se plânge că se face cestiunĭ de partid din toate cestiunile.

D. **Dimancea** vrea sĕ *faca proces* asupra celor zise de opositiune. Onorabilul zice că nu s'a eliminat dreptul de interpelare dar nu a voit sĕ aducă în parlament procesul care se va judeca de juraț. După aceasta maĭ bate câmpiĭ vr'o zece minute aducând laude guvernuluĭ.

Se procede la votarea luăriĭ în considerație la ora 5 și un sfert.

Resultatul votuluĭ este:

Votanți	109
Pentru	75
Contra	34

Ședința se ridică la 5.20 după cererea guvernuluĭ.

ULTIME INFORMATII

Știrĭ din Bulgaria ne anunță că se face o agitație desful de serioasă din partea unor agenți strĕinĭ pentru rechemarea principeluĭ Alexandru de Batemberg.

Națiunea află că retragerea d-luĭ Nacu de la departamentul finanțelor e definitiv hotărîtă.

Astăzĭ la ora 1 s'a dat la teatrul național o representațiune pentru copiĭ, în onoarea zileĭ onomastică a Reginel.

Representațiunea a reușit pe deplin. Era o adevĕrată bucurie d'a vedea sala plină de fețe vesele și rumene. Sĕ înțelege că aplauzele acestuĭ gingaș auditor aŭ fost viĭ căcĭ izvoraŭ din curățenia unor inimi inocente.

ULTIMA ORA

Berlin, 29 Decembre. — Se anunță din Constantinopol «Gazeteĭ Crucii» că Poarta a deschis raporturĭ bune cu Dr. Vilkovici, însărcinatul de afacerĭ al guvernuluĭ din Sofia, ceia ce lasă sĕ s'arate din partea Porțiĭ intențiunea de a lua o atitudine maĭ amicală față cu Bulgaria.

Constantinopol, 28 Decembre. — Cale indirectă.— Sir White a comunicat Porțiĭ o propunere făcută la St. Petersburg de către guvernul englez în privința unirĭ Bulgarieĭ cu Rumelia. El a adăogat în privința candidaturiĭ prințuluĭ de Mingrelia, că în fața primiriĭ defavorabile ce ar întâmpina în Bulgaria această candidatură, Anglia nu o poate sprijini, dupe cum cerea Poarta prin circularea sa de la 3 Decembre.

Se asigură că Sultanul a declarat contelui de Montebello că Turcia va merge alĕturĭ cu Francia în cestiunea Egyptuluĭ.

Se vorbește de o agitațiune anti-creștină în insula Creta.

CURTEA CU JURATI

AFACEREA STOICA-ALEXANDRESCU-BRATIANU

Ședința de la 17 Decembre

Afara

Ancă de la 10 ore lumea începe sĕ staționeze în fața localuluĭ Curțiĭ cu juraț. Sentinelele însĕ, așezate la toate intrările împedică pe orĭ-cine d'a pĕtrunde. Pe la 11 ore se introduc martoriĭ într'o cameră a parte. Jurațiĭ și represintanțiĭ preseĭ sunt introduși. Familia înculpaților se așează pe cele dintâiŭ bănci reservate publiculuĭ.

Un amic îmĭ spune că astă noapte martoriĭ luĭ Stoica Alexandrescu aŭ fost așezați de poliție, la un otel, și opriți d'a comunica.

Aspectul Salei

Pe banca apărăriĭ vedem pe dd. N. Ionescu, G. Vernescu, I. Lahovari, Petre Grădișteanu, Mârzescu, Paladi etc.

D. C. F. Robescu, partea civilă, e înconjurat de avocațiĭ sĕĭ dd. Radu Stanian, C. Stoicescu, St. Șendrea, I. Poenaru Bordea, și alțiĭ necunoscuțĭ.

Toțĭ jurațiĭ, printre care se vor alege ceĭ 12 juraț staŭ în picere, alaturĭ de masa președinteluĭ.

Pe masă se vedo o mulțime de dosare, niște pachete pecetluite (ismenile și catarama d-luĭ Robescu)

Deschiderea sedintei

La 12 și un sfert președintele Bagdat, asistat de dd. judecătorĭ Lara și Ghimpa, deschide ședința.

Fotoliul ministeruluĭ public e ocupat de dd. Populeanu și Cociaș.

Președintele ordonă introducerea acusaților.

Aci un incident.

Jandarmul întreabă pe președinte: «*Și Stoica Alexandrescu?*»

Mirare în sală din causa acesteĭ întrebărĭ.

Acusații sunt introduși în mijlocul emoțiunĭ generale. Pompilie Stănescu plânge. Iosif Oroveanu e foarte schimbat la față, cu pĕru și barba lungă.

Copilul luĭ P. Stănescu, care e în sală plânge vĕzând pe tatăl sĕŭ.

www.dacoromanica.ro

Apelul acusatilor

Președintele chiamă pe rând pe toți acusații și mai întâiu pe

Stoica Alexandrescu care declară că își alege de apărător pe d. Bosie.

Iordache Tănăsescu (zis *Muscalu*) are de avocați pe d. Chrisenghi și D. Stătescu.

Ioan Oroveanu, 28 ani, declară că alege de apărători pe dd. I. Lahovary, C. Boerescu și Rioșanu.

G. Protopopescu, 43 ani, are de apărător pe dd. Pëucescu, Paladi și D. Popescu.

Pompilie Stănescu, 43 ani are de apărători pe d. Petre Grădișteanu.

Iosef Oroveanu, declară de apărători pe d. I. Lahovary, Vernescu, N. Ionescu, Maiorescu și Mârzescu

In urma cererii d-lui Grădișteanu se autorisă avocații d'a comunica în timp de un sfert de oră cu acusații.

D. *Ioan Lahovary* cere ca se se acorde avocaților o întrevedere *secretă* cu clienții lor; căci faptul d'a putea comunica în sala de ședință cu inculpații, nu distrage faptul că până azi nici un avocat n'a putut comunica liber cu clientul sëŭ.

Președintele zice că această comunicare nu se va putea face până ce cel puțin se va lua interogatoriul.

Apelul Juratilor

Se procede la apelul nominal al juraților. Cel d'întâiu chemat e d. doctor Râmniceanu.

Domnii avocați cer ca acusații se poată comunica între dênșii pentru a hotărî în comun care sunt jurații pe care vor se'i recuze.

D. Președinte întreabă pe acusați dacă vor se aibă împreună o asemenea înțelegere ?

Și mai întâiu pune această întrebare. celui dintâiu acusat, Stoica Alexandrescu.

Stoica Alexandrescu **esita putin, se uita la procuror, pe urma la avocatul seu, si in fine zice ca se hotarasca avocatul seu d. Bosie.**

După ce declară că vor se aibă împreună o înțelegere, acusații se retrag într'o cameră de alături.

Peste 5 minute, ei se reîntorc în sală și Protopopescu care a primit mandat de la cei-l-alți însărcinează pe d. N. Ionescu se recuse pe jurații ce i-a desemnat.

Un incident

D. Procuror general zice că această listă a juraților o aveaŭ întocmită avocații și acusații de mai înainte, și cere ca președintele se consemne aceasta.

D. Vernescu. Daŭ cea mai formală desmințire acestei afirmări, și cea mai bună dovadă e că a'ți văzut esitațiile lui Stoica Alexandrescu, care la urmă a rugat pe avocatul sëŭ se răspundă în locu-'i.

«D. procuror vine aci cu insinuări pe care le respingem; aceleași insinuări le am găsit în actul sëŭ de acuzație; așa a lucrat mereŭ d-sa în această afacere. (Aplause)

Președintele amenință că va face se se evacueze sala, îndată ce se vor produce iarăși aplause.

Alegerea juratilor

Președintele citește din noŭ numele tutulor juraților, dintre care se vor alege cei 12 membrii ai juriului.

Se procede la constituirea comisiunei juraților. Comisiunea se compune din dd. Asador Popovici, Tanase Petrescu, Elmazoglu Gavril, Bărbulescu Petre, Măgueranu Mihail, Popescu Petre, Răduleanu Ghiță, Mihail Gabriel, Mazilu I. Niță, Capșa Contantin, Răsianu Ștefan, Brătianu G.

Jurații supleanți sunt dd. dr. Baican N. și Moceanu G.

Procurorul recuză pe dd. Solacolu C. Varlam G., Brătășeanu I, Frollo I. G, Iconomescu G. Bratu, Duport Juliu.

Ear apărarea pe dd. Tabacovici Alecu. Dumitrescu Procopie. Serbănescu I., dr. Râmniceanu, Filitis Toma, și Stratilat G.

Jurații presteaza jurământul conform legei.

Grefierul dă citire deciziunei Camerei depunere sub acuzațiune, prin care acuzații sunt trimiși înaintea Curții cu jurați. Se produce o oare care emoțiune în sală, când se citește la finele acestei decisiuni, opiniunea d-lui Poenaru-Bordea, președintele camerei de punere sub acuzație, care zice că nu există probe suficiente pentru trimiterea înaintea curței cu jurați, a lui Tănăsescu Muscalu, Potropopescu, Ponpiliu Stănescu. și a fraților Oroveni.

Se dă apoi citire actului de punere sub acuzație.

La 2 ore și jum. ședința se suspendă pentru câte-va minute, după cererea unui jurat.

Se ordonă ca acusații se părăsească sala și se fie puși cinci într'o odae și *Stoica Alexandrescu singur într'altă.*

Apelul martorilor

La 3 ore ședința se redeschide. Se introduc din noŭ acuzații. Se continuă apelul martorilor

La 4 ore se termină apelul martorilor.

Deși lipsesc 7 martori ai acuzărei și 22 de ai apărărei. desbaterile continŭă pentru că părțile renunță: remâne însă ca acei martori se fie ascultați în cas de s'ar presenta.

La 4 și 10 ședința se suspendă din noŭ.

Interogatoriul lui Stoica

La 4 și 25 ședința se deschide din noŭ.

Președintele ordona ca singur Stoica Alexandrescu se remână.

Intrebare: Ai comis faptele ce ți se impută ?

Respuns. Le am comis. Dar al doilea foc nu l'am tras asupra d-lui Robescu dar tot asupra d-lui Brătianu.

I. Pentru ce ai comis aceste fapte?

R. Am fost impins de alții.

I. Anume de cine?

R. De Iosif Oroveanu.

I. In ce chip te-a pus la cale Iosif Oroveanu ?

R Pe la 12 sau 14 August a venit la mine acasă și mi a zis că are se mă facă cel mai prosper it.

I. O singură dată a venit la tine?

R. De mai multe ori a venit **dar numai in urma** în ziua de 12 saŭ 14 'mi-a propus acel lucru

I. In ce fel ?

R. Mi-a zis că numai ast-fel va cădea guvernul.

I. Numai aceasta te-a împins se faci crima ?

R. **Da.**

I. Nu 'ți-a dat bani ?

R. **Nu.**

I. Nu 'ți-a făgăduit nimic ?

R. Mi-a făgăduit că o se 'mi dea bani în urma faptului.

I. Dupe aceasta l'ai mai văzut pe Iosif Oroveanu ?

R. Da, pe ulită, în ușa prăvălii.

I. Ți-a mai zis ceva ?

R. Nu.

I. **Te-a intrebat numai ?...**

R. M'a întrebat dacă sunt hotărât și dacă mi-am plătit licența.

I. De atunci te-ai mai întâlnit cu Iosif Oroveanu ?

R. Nu. Mi se pare că nu erea în Râmnic.

I. Dar Ion Oroveanu a venit la tine.

R. Da, odată, dar de mult.

I. El nu te-a îndemnat, cu Pompiliŭ Stănescu ?

R. Nu.

I. De ce atunci ai zis aceasta judecătorului de instrucție când ai fost arestat ?

R. Pentru ca se apĕr pe Iosif Oroveanu.

I. Ai mai spus cui-va toate acestea ?

R. Lui Muscalu.

I. Când.

R. Cu vre-o zece zile înainte, el m'a întrebat : îl cunoști pe Brătianu. I-am spus că nu. El mi-a zis că'l cunoaște. Atunci eŭ i-am zis se vie cu mine. El a venit, a stat două zile la Bucureștĭ, apoi a fugit înapoi.

I. I spuseseși că ai se ucizi pe d-nu Brătianu ?

R. Da, în tren.

I. Nu 'i-ai spus și le Râmnic ?

R. Nu 'mi aduc aminte.

I. Ce este fraza scrisă în carnetul d-tale la data de 14 August, zicând că în acea zi 'ți-a venit un plan în minte și că de bucurie te-a podidit lacrămile?

R. Mĕ gândeam la planul meŭ *(nu se aude bine ce zice acuzatul).*

I. Dar cu G. Protopopescu, fratele tĕŭ, n'ai vorbit nimic ?

R. Nu.

I. Era însă în prăvălia ta când vorbiai cu Muscalu ?

R. Nu, erea în odaia din dos.

I. Dar de ce nu'i ai spus lui G. Protopopescu ?

R. Pentru că poate mĕ oprea de a nu pleca.

I. Vrea se zică nu știa nimic ?

R. Nimic.

I. Ce ai zis lui Tănăsescu de frații Oroveni ?

R. Se trăiască Oroveanu dacă are putere se mĕ scape.

I. Ai mai zis : *să trăiască societatea.* Care societate ?

R. Aceia la care erea asociat Oroveanu.

I. O societate oare care saŭ o societate făcută în scop de a.... ?

R. In scop de a comite faptul meŭ.

I. Când ai plecat, ce vorbă ai lăsat acasă ?

R. Că mĕ duc după datorii la țară.

I. Când, ai sosit în București, ce s a petrecut ?

R. Ne-am dus la un han în dealul Spirei și am tras acolo. Apoi am întrebat de casa d-lui I. Brătianu și m'am dus acolo cu o petiție.

I. Ce petițe ?

R. In contra unui comisar.

I. Pentru ce această petiție ?

R. Vream se o daŭ d-lui I. Brătianu și dându-i-o, se trag cu revolverul în el. Așa erea planul hotărît de Iosef Oroveanu.

I. Dar Tănăsescu ?

R. El 'mi a furat 40 de lei și a fugit înapoi.

I. Ai dus petiția la d. Brătianu ?

R. Da. Dar nu erea acasă.

I. Când erai în Episcopie, te-ai despărțit de Muscalu, ca se mergi la Spital ?

R. M'am oprit un moment ca se vorbesc cu un amic. Dar nu m'am despărțit de Muscalu.

I. La București te-ai întâlnit cu Oroveanu ?

R. Nu.

I. Cum se face aceasta ?

R. Nu întrebasem unde șeade, și nu știam unde se 'l găsesc.

I. Ai intrat vre o dată la Râmnic, în prăvălia lui Iosif Oroveanu ?

R. Nu, dar când mĕ întâlnea, îmi întindea mâna.

I. Ce erai la prăvălia fratelui d-tale?

R. Eram tovarași.

I. Cum puteai pleca în București, așa, fără veste?

R. Am mai plecat și altă dată.

I. Ai spus la instrucție că Iosif Oroveanu ți-a iscălit o poliță. Adevĕrat este ?

R. **Nu mi-a iscalit nici o polita.** Mi-a făgăduit numai se 'mi iscălească o poliță.

I. Citeai gazete ?

R. Da.

I. Îți dedea cine-va gazetele ?

R. Nu. Le cumpĕram.

I. Ce te-a îndemnat mai mult se comiți crima ? Indemnările ? Gazetele !

R. Nu. Făgăduiala de bani.

I. Ai fost vre-odată la Oroveni, căci ai spus că ai mers la ei ?

R. N'am fost la Oroveanu, acasă când am zis că am mers la Oroveanu, am vrut se spui la locul acela, care se numește așa.

I. Ai zis că aveai de gând se tragi multe focuri pe d. I. Brătianu, până îl vei omorâ.

R. Nu puteam se zic asta, căci chiar unul trăgând știam că o se mĕ prindă.

I. Atunci cum puteai face aceasta ?

R. Știam că o se sară poporul și o se mĕ scape.

I. Vrea se zică acel care te-a îndemnat se comiți crima a fost numai Iosif Oroveanu ?

R. Numai Iosif Oroveanu.

I. Dupe 15 August a mai venit Oroveanu la d-ta ?

R. Nu.

I. Atunci o singură dată a fost la d-ta de ți-a vorbit de atentat ?

R. Da.

I. A stat mult în ziua aceia ?

R. O oră, două.

I. De mult cunoști pe Pompilie Stănescu ?

R. De doi ani.

I. A fost în prăvălie la d ta ?

R. Nu.

I. Cum se face că atunci când ai fost confruntat cu I. Oroveanu, ai spus că el nu te-a îndemnat ?

R. Fiind că l'am văzut plângând, iar apoi m'am gândit că-mi zice se nu spui un adevĕr, îmi zice se sufer singur, și atunci l'am denunțat.

I. Ce ai promis Muscaluluĭ ca se te însoțească în București ?

R. Nimic. **Nici nu 'i-am pretins nimic.**

I. Ai zis că te aŭ pus se jurĭ pe icoană.

R. Nu e nimic adevĕrat în toate acestea.

D. procuror general pune câteva întrebări.

I. In momentul când ai tras asupra d-lui Brătianu, și când te-a întrebat d lui ce ai spus ?

R. Am spus că Ghiță Trocărescu m'a pus se comit crima.

I. Inainte d'a pleca ai arĕtat revolverul lui Oroveanu. cum ai spus la Instrucție ?

R. Nu.

I. La minister, ai cerut odăiașului se fii introdus la d. Brătianu ?

R. Nu.

I. La Casarmă te-a bătut cine-va ?

R. Nu.

Al douilea incident.

Apărarea cere se se întrerupă interogatoriul pentru cât-va timp, ca se mĕrgă martorii și toată lumea se mănânce.

Președintele rĕspunde că nu se va suspenda ședința până ce nu se termina interogatoriul.

Interogatoriul lui Iordache Tanarescu, zis Musca.

Președintele 'i spune de ce este acuzat.

El rĕspunde : Că nu a venit la Bucureștĭ pentru ca se'i arate pe d. Brătianu, deși știa intenția lui Stoica ; dar vrea se profite de propunerea lui, de a'i plăti trenul la Bucureștĭ pentru a 'și face afacerile, apoi crezând că Stoica trebue se fie plătit de cine-va și prin urmare se aibă bani mulți la dênsul, și voia se'i fure și se 'l lase la Bucureștĭ.

I. Ce s'a petrecut în piața Episcopiei ?

R. Stoica m'a lăsat singur ca la 20 de minute dar nu'mi a spus unde s'a dus.

Acuzatul pevestește apoi cum a furat 40 de lei de la Stoica și s'a dus de a luat trenul la Chitila.

I. De ce credeai că Stoica avea parale la el ?

R. Pentru că nu'mi închipuiam se fac așa lucru din capul lui, și că trebuia se fi fost plătit scump, vre o 70,000 lei. (*Risete*).

I. Cine credeai că ia plătit lui Stoica ?

R. Nu'mi fac nici o ideie,

I. Alt-fel ai zis judecătorului de instrucție.

R. **De frica bataii** (*Mișcare*).

I. Cine te-a bătut ?

R. **D. Prefect al Politiei.**

I. D. Procuror te-a bătut ?

R. Nu, dar 'mi era frică de bătae.

I. Vrea se zică de frica bătăii ai acusat pe Oroveanu ?

R. **Si pentru ca mi s'a dat bani ca sa zic asta.** (*Mișcare*).

I. Cine ?

R. **D. Procuror.** (*Mișcare de indignațiune*).

D. *Procuror Andronescu.* Cum ! eŭ 'ți am dat bani ?

R. Da, d ta. 'Mi ai zis se spuiŭ că Oroveanu a pus pe Stoica și 'mi ai zis că 'mi daĭ vre o 5 saŭ 600 franci.

D. Procuror e galben ca ceara.

Președintele foarte emoționat, caută se încurce pe acusat, dar nu reușește de cât a'l sili se facă destăinuiri. El povestește că îl lua de la casarma jandarmilor pe la 10 ore seara și'l ducea la poliție căpitanul Stănciulescu, și acolo îl bătea până pe la 3 ore dimineața. Apoi, ducêndu'l înapoi la casarmă, un vachmaistru îl freca cu spirt.

I. De ce nu ai spus acestea la instrucțiune ?

R. Le-am spus.

D. procuror: Cui ?

R. Dumnitale.

D. *procuror.* Mie ?

R. Da. **Si d-lui Judecator de Instructiune.**

D. *președinte.* Când ai fost la Stoica, la Rîmnic, cine erea în prăvălie ?

R. Un necunoscut.

I. Dar Protopopescu nu erea acolo ?

R. Erea în odaia din dos.

I. Nu 'ți a spus Stoica de ce avea se vorbească cu fratele sëŭ ?

R. Ba 'mi a spus că aŭ se vorbească de afacerile lor.

I. Ai văzut pe Iosef Oroveanu în prăvălia lui Stoica ?

R. Nu s'a întîmplat.

Al treilea incident

D. *Procuror* întreabă direct pe acuzat, cu ton imperativ dacă nu'ĭ a dat un scaun când a zis, la primul interogatoriŭ, că e bolnav.

R. Da.

I. Că 'i a adus doi doctori ?

R. D.

I. De ce nu le-ai spus că erai bătut ?

R. Apoi 'ți am spus-o d-tale.

D. *Procuror* (violent). Nu e adevĕrat.

Apărarea protestează. Sgomot, apostrofe. *Aceasta e tortură !*

D. *Președinte* roagă pe părți se adreseze la el.

Un scandal

D. Populeanu cu ton amenințător întreabă pe Muscalu daca el a spus doctorilor la interogatoriŭ că a fost bătut.

Rĕspuns. N'am spus doctorilor dar am spus procurorului.

D. Populeanu interpelează pe acusat cu violență, și începe în mijlocul interogatoriului un întreg rechisitoriŭ.

Avocații apărării protestă.

Să ridică o furtună în sală.

D. C. F. Robescu sbiară din toate puterile ca la Cameră.

Dupe câte-va minute de scandal, reîncepe interogatoriul lui Muscalu care declară că atât la Râmnic cât și la Bucureștĭ a fost bătut.

Se pun acusatului întrebările procurorului și rĕspunde ca mai sus.

D. *N. Ionescu* roagă se se întrebe pe acusat dacă știe că Oroveanu a învĕțat pe Stoica.

R. Nu.

D. *Crisenghi*: dacă ceĭ care 'l băteaŭ îl învĕțaŭ ce se respundă adoua zi la interogatoriŭ.

R. Da. (*Mișcare de indignație*).

D. I. Lahovary. Ai aflat cum-va că Stoica fusese bătut?

R. Da. Ne-a adus pe amândoi într'o odae la poliție, m'a bătut întâi pe mine și m'a dus în altă odae. Apoi îl bătea pe el. **Il auzeam racnind.**

Ședința se suspendă pentru câte-va minute, la orele 7 și 10 minute.

Urmarea în numeru de mâine.

REGIMUL DE LANA

AL

PROFESORULUI DOCTOR JAEGER

Recunoscut ca cel mai escelent

MEDALIAT ACUM IN URMA, DE JURIUL MEDICAL DIN LONDRA CU

MEDALIE DE AUR

Sub-semnații având numai noi singuri dreptul de a fabrica vestmintele de lână ce se poartă pe dedesupt vesminte zise Normale, precum și cuvertirile de paturi în lână curată de Cămilă, garantând contra răcelei și a reumatismului.

Delarăm că nu recunoaștem ca veritabile de cât flanelele ce se găsesc în magasinul

AUX

QUATRE SAISONS

72, CALEA VICTORII 72 VIS-A-VIS DE PALATUL REGAL

DR. JAEGER W. BENGER'S Soehne STUTTGART.

EREZII L. LEMAITRE SUCCESORII

TURNATORIE DE FER SI ALAMA - ATELIER MECANIC

BUCURESTI, — CALEA VACARESTI 251, — BUCURESTI

Se însărcinéză cu construcțiunĭ de *turbine și mori* cu prețurĭ mai reduse de cât acele din *Viena si Pesta.*

PREȚUL

Unei morĭ cu 1 piatră de 36 leĭ 1900, cu 1 piatră de 46 leĭ 2100, cu 2 pietre 36 leĭ 3600, cu 2 pietre 42 leĭ 3800.

Eseculează repede orĭ-care lucru de turnătorie saŭ mecanică; precum; olane simple și ornate.

Mare asortiment de mobile pentru grădină, armamente pentru grajdurĭ și **teascuri de vin** etc.

Mare deposit de fer, raiuri pentru vagonete décauville, tzeve de tuci. Mare asortiment de pietre de moara. La Ferté-sous-Jouars. 111

„PRETURI FOARTE REDUSE"

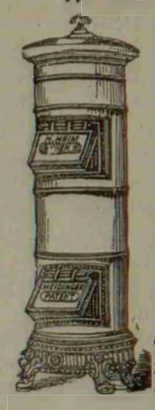

Singura fabrica autorizata de inventatorul d-nul Prof. Meidinger pentru

SOBE MEIDINGER

H. Heim, Viena, I.,

Karnthnerstrasse 40 — 42

Patentă imp. reg. de la 1864

SINGURA

Suursala generala în Buuresti

Strada Lipscani No. 96

lânga Banca României

Sobele acestei fabrici sunt premiate cu cele d'întâiu premiurĭ: Viena 1873, Kasel 1877, Paris 1877, Sechshaus 1778, Wels 1878, Teplitz 1878, Viena 1880, Eger 1881 si Triest 1881 ?

Aceste sobe sunt întrebuintate în Bucuresti in mai mult de 2000 case particulare, de asemenea mai in toate consulatele, in laboratorul Academiei, gradina de copii, Societatea de gimnastica, Institutul Heliade, gara Filaret, Monetaria Statului, Compania de Gaz, Camera Deputatilor, Mitropolia, Banca Nationala, Banca României; sobele mele mai sunt intrebuintate la Craiova Cazarma de Artilerie, Spitalul central si Grand Hôtel; in Iasi, Hôtel Trajan (85 sobe) in scoala militara si casarme.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

Preferinta acestor sobe este asa de mare in cât se gasesc pretutindeni imitatiuni.

Prevenim deci pe onor. Puplic se se fereasca de schimbarea fabricatiunei noastre durabile si exacte de imitatiuni de tot felul, fie recomandate ca sobe Meidinger, constructiune ameliorata sau Sistem.

Numai acele la care pe interiorul uselor este turnata marca noastra, sunt adeveratele noastre fabricate.

Prospecte cu preturi reduse gratis si franco.

Bucureștĭ, — Typografia ziarului EPOCA — Piața Episcopiei No. 3

www.dacoromanica.ro